

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ"

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник тез доповідей
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
(28-29 жовтня 2010 р.)

Державний вищий навчальний заклад
“УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ”

Зокрема, у червні-липні 2010 року сума коштів на транзитних і кореспондентських рахунках банків сянула небувалого розміру – 29-34 млрд. грн. Це приблизно в 1,5 раза більше за рівень 2009-2010 років (залишки перебували зазвичай у межах 14-22 млрд. грн.) і майже удвічі більше за докризовий показник – 15-18 млрд. грн. Однак, за даними НБУ, у червні обсяг кредитів збільшився лише на 0,6 %, у травні – на 0,2 %, у квітні – на 0,9 %. Очевидно, що банківські установи неефективно управлюють надлишковою ліквідністю. Така ситуація свідчить про необхідність переходу до нарощування обсягів кредитних вкладень у реальний сектор економіки.

На сьогодні, у разі виникнення потреби вилучення з обігу відповідного обсягу грошової маси, НБУ застосовуватиме монетарні інструменти стерилізації надлишкової ліквідності залежно від ситуації на грошово-кредитному ринку, а саме: депозитні сертифікати Національного банку, операції зворотного РЕПО, операції на відкритому ринку з ОВДП зі свого портфеля.

Оскільки регулювання ліквідності комерційних банків перебуває в компетенції НБУ, то першочерговими кроками у даному напрямку повинні стати такі: відмова від прямого кредитування дефіциту бюджету за рахунок кредитної емісії; удосконалення структури кредитної емісії; зростання обсягів кредитних вкладень в економіку України зі збільшенням фізичного обсягу довгострокового кредитування суб'єктів господарювання і населення України; зниження процентних ставок за кредитами комерційних банків; подальша лібералізація та збільшення обсягів валутного ринку; удосконалення системи валутних операцій з впровадженням системи валютних деривативів; поширення впровадження пластикових карток міжнародних платіжних систем; подальше нарощування статутного капіталу комерційних банків; покращення рівня активності банків, який визначається рівнем розвитку економіки та потребами їх кредитоспроможних суб'єктів.

Ф.О. Журавка, д-р екон. наук, проф., О.С. Журавка,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"

ОЦІНКА РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Одним із ключових завдань процесу регулювання відносин, що виникають між суб'єктами фінансової системи України, є створення безпечних умов їх функціонування. При цьому основною формою узагальнення поточного рівня цих умов є фінансова безпека.

Поступове включення України до процесів глобалізації світової економіки та її становлення як незалежного суб'єкта міжнародної економічної діяльності все більше наражається на вплив зовнішніх фінансово-економічних чинників, який притаманний усім елементам економічної взаємозалежності країн. Внаслідок цього все більшого поширення набувають такі поняття, як економічна та фінансова безпека держави, зростає їх роль у дотриманні стабільного функціонування всієї економічної системи держави.

Фінансова безпека держави – це одна з найважливіших складових її економічної безпеки. Відповідно до наказу Міністерства економіки України від 2 березня 2007 року № 60 “Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України” фінансова безпека – це такий стан бюджетної, грошово-кредитної, банківської, валютної системи та фінансових ринків, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних загроз, здатністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання.

Фінансова безпека держави містить такі складові: бюджетна безпека, валютна безпека, грошово-кредитна безпека, боргова безпека, безпека страхового ринку та безпека фондового ринку.

Невід’ємною складовою фінансової безпеки держави є фінансова безпека її страхового ринку.

Фінансова безпека страхового ринку, що залежить від багатьох об’єктивних і суб’єктивних, внутрішніх і зовнішніх чинників, визначається насамперед станом його розвитку, фінансовою результативністю та ефективністю діяльності. Водночас вона зумовлена і реальним фінансовим станом господарюючих суб’єктів.

Необхідність приділення уваги проблемам забезпечення фінансової безпеки страхового ринку зумовлена цілою низкою чинників:

- по-перше, без ефективного функціонування цього ринку неможливим є створення дієвої системи захисту громадян, підприємців, господарюючих суб’єктів, держави та підтримання соціальної стабільності суспільства;
- по-друге, як свідчить світовий досвід, страховий ринок – це важоме джерело довгострокових інвестицій в економіку держави;
- по-третє, необхідність подальшого розвитку страхового ринку зумовлюється тим, що акумульовані ним кошти можуть стати джерелом фінансування бюджету.

При цьому фінансова безпека страхового ринку – це такий рівень забезпеченості страхових компаній фінансовими ресурсами, який дав би їм змогу в разі потреби відшкодувати обумовлені в договорах страхування збитки їх клієнтів і забезпечити ефективне функціонування.